

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoPno/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118206560
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2118206560.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci navrhovateľa: Y. R., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, t.č. ÚVTOSaÚVV Leopoldov, zastúpený splnomocnencom Advokátska kancelária Lányiová, s.r.o., Nám. sv. Michala 11, Hlohovec, a manželky: A. R., rod. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXX, t. č. F. XX, J., zastúpená V. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, J., o rozvod manželstva a úpravu pomerov k maloletým deťom S., nar. X.X.XXXX a F., nar. X.X.XXXX, bytom E. XXX, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, Jarmočná 3, Hlohovec, o návrhoch manželky (matky) a procesného opatrovníka na nariadenie neodkladného opatrenia po podaní odvolania proti rozsudku Okresného súdu Trnava, č.k. 39P/8/2019-188, zo dňa 18. decembra 2019, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd nariaďuje neodkladné opatrenie tak, že maloletý S. a maloletá F. sa dočasne zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti F. R., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX.
- II. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 11.2.2021 sa zamietá.
- III. Uznesenie Okresného súdu Piešťany zo dňa 14.12.2018, sp.zn. 9P/201/2018 sa ruší.

odôvodnenie:

1. Na Okresnom súde Trnava prebieha pod sp.zn. 39P/8/2019 konanie vo veci rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom S., nar. X.X.XXXX a F., nar. X.X.XXXX. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 18. decembra 2019, č.k. 39P/8/2019-188, rozviedol manželstvo rodičov maloletých detí, maloletého S. zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti otca, maloletú F. zveril na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že u rodičov sa bude striedať v týždňových intervaloch. Určil tiež, že obaja rodičia sú povinní a oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, matke určil povinnosť prispievať na výživu maloletého S. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, výživné na maloletú F. neurčil, ani neurčil styk matky s maloletým S.. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v časti úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom podala odvolanie matka maloletých.

2. Po začatí odvolacieho konania podala matka návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 8.9.2020 doručený súdu prvej inštancie dňa 14.9.2020, ktorým žiadala zrušiť uznesenie Okresného súdu Piešťany zo dňa 14.12.2018, vydané v konaní sp.zn. 9P/201/2018, ktorým nariadil súd neodkladné opatrenie o zverení maloletej F. a S. do osobnej starostlivosti otca. Žiadala, aby súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a to do právoplatného skončenia konania o úprave rodičovských práv k maloletým deťom na čas po rozvode s tým, že do času rozhodnutia vo veci samej bude maloleté deti zastupovať matka a bude spravovať aj ich majetok a otec maloletých je povinný prispievať na ich výživu sumou 150 eur na maloletého S. a 100 eur na maloletú F. a výdavky spojené so školným, školskými výletmi a nákupom sezónneho oblečenia, sú povinní platiť obaja rodičia v pomere 1/2. Krajský súd v

Trnave uznesením zo dňa 29.9.2020, č.k. 11CoPno/3/2020-251 návrh matky zamietol, keď skonštatoval, že nie je dôvodné nariadovať neodkladné opatrenie, nakoľko nie je potreba dočasne upravovať pomery účastníkov konania z dôvodu, že výchova maloletých detí nie je žiadnym spôsobom ohrozená, obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu detí, práva a povinnosti rodičov sú upravené neodkladným opatrením a otcom maloletých je starostlivosť detí riadne zabezpečovaná.

3. Dňa 15.2.2021 matka opakovane podala na odvolací súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 11.2.2021 (sp.zn. 11CoPno/1/2021), v ktorom žiadala nariadiť neodkladné opatrenie keď dôvodila, že dňa 10.2.2021 sa dozvedela, že otec maloletých v tento deň nastúpil výkon trestu odňatia slobody, telefonicky sa dohodla so sociálnou pracovníčkou, že akonáhle jej skončí karanténa v dôsledku ochorenia COVID-19, ktoré prekonala, bezodkladne pôjde za deťmi do rodinného domu v E., ktorého je spoluvlastníčkou v podiele 1/2 a je pripravená sa o deti starať. Je zrejmé, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, nakoľko otec detí z objektívnych príčin výkonu trestu nevykonáva osobnú starostlivosť o deti, takže z uvedeného vyplýva naliehavosť situácie a nutnosť bezodkladne usporiadať pomery do času, kým nebude rozhodnuté o úprave rodičovských práv a povinností. Navrhla preto totožne ako v predchádzajúcom neodkladnom opatrení zveriť deti dočasne do jej osobnej starostlivosti, otcovi určiť prispievať na ich výživu sumami 150 eur a 100 eur, s tým, že výdavky spojené so školným, školskými výletmi a nákupom sezónneho oblečenia sú povinní platiť rodičia v pomere 1/2.

4. Dňa 25.2.2021 podal na odvolací súd procesný opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 24.2.2021 (sp.zn. 11CoPno 2/2021), keď navrhol maloleté deti S. a F. dočasne zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti F. R., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Zároveň navrhol, aby Okresný súd Trnava začal konanie vo veci nariadenia náhradnej starostlivosti. Dôvodil tým, že 10.2.2021 sa s nimi telefonicky spojil otec maloletých detí, uviedol, že nastupuje na výkon väzby a trestu odňatia slobody Leopoldov. Mal záujem zveriť na čas po rozvoje deti do svojej osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka s nimi nežije v spoločnej domácnosti už takmer 3 roky, za ktorý čas túto prevažne zabezpečoval on s pomocou staršej plnoletej dcéry F. R., ktorá bude starostlivosť o maloleté deti zabezpečovať aj počas jeho výkonu trestu. Opatrovník vykonal v domácnosti maloletých detí na adrese E. XXX šetrenie, zistil, že maloletí tu žijú so sestrou F., ktorá sa o ne stará, má záujem si deti zveriť do svojej starostlivosti, o deti sa momentálne stará nepretržite, pretože už dlhú dobu je na home office, s deťmi sa učí, varí im, mesačne zarobí cca 850 eur. So súrodencami majú navzájom veľmi pekný vzťah, obaja maloletí sa vyjadrili, že sestra sa o nich príkladne stará, matka sa o nich nikdy tak nestarala, boli by veľmi radi, keby boli zverení do jej osobnej starostlivosti. Maloletí zhodne uviedli, že matka ich chodí navštevovať občas, sem-tam im príde navariť, prinesie potraviny, ale finančne na nich neprispieva, pri návštevách vyvoláva konflikty, vulgárne útočí a nadáva staršej dcére F.. Naposledy prišla v sprievode cudzích ľudí rómskej národnosti, ktorí deťom aj sestre vulgárne nadávali, matka vykrikovala, že konečne je otec vo väzení a dúfa, že tam zomrie. F. uviedla, že maloletý S. jej pomáha pri domácich prácach, v škole je vzorným žiakom. Maloletý sa vyjadril, že odmieta akýkoľvek kontakt s matkou. Maloletá F. uviedla, že ak by sa mala stretávať s matkou, tak len občas. Opatrovník v závere uviedol, že s matkou maloletých detí sa snažili viackrát telefonicky spojiť, ale matka nie je spolupracujúca. F. uviedla, že matka nemá stabilné bývanie, údajne má dve zamestnania, pracuje ako opatrovatelka a zároveň si privyrába ako krajčírka.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, o predmetných návrhoch rozhodol v súlade s ust. § 362 CMP, v zmysle ktorého o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti, je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo

porušeným právam definitívnu ochranu. Nariadenie neodkladného opatrenia však predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, a aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe dočasnej úpravy.

9. Z obsahu spisu bolo zistené, že na súde prvej inštancie sa vedie konanie o rozvod manželstva rodičov maloletých a ich úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, kde bolo už rozsudkom zo dňa 18. decembra 2019 rozhodnuté. Z rozsudku súdu prvej inštancie vyplynulo, že súd zveril maloletého S., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti otca na čas po rozvode a maloletú F., nar. X.X.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že súd v tomto konaní vypočul obe maloleté deti a aj plnoleté deti rodičov ako svedkov a dospel k záveru, že maloletý bude v osobnej starostlivosti otca a maloletá v striedavej osobnej starostlivosti, čo je v ich najlepšom záujme. Otec bol naklonený akejkolvek úprave práv a povinností k deťom, pri rešpektovaní ich názoru, matka trvala na svojej výlučnej osobnej starostlivosti. Deti sa pred súdom jednoznačne vyjadrili, čo otec rešpektuje, že maloletý chce zotrvať v domácnosti otca, kde má svoju izbu a starších súrodencov. S matkou sa stretáva počas týždňa, telefonujú si, čo považuje za dostatočné. Nevie si predstaviť ani víkendy v cudzom prostredí, v ktorom nemá svoju izbu a matka prespáva v obývačke. S poukazom na jeho vek a vyspelosť nie je možné, aby súd na jeho názor neprihliadol. Maloletá je flexibilnejšia, pobyť aj u matky v byte jej tety na rozdiel od maloletého S. jej nerobí problémy. Súd má za to, že obaja rodičia sú spôsobilí maloletú vychovávať, ak majú o osobnú starostlivosť obaja záujem, súd považoval za vhodné maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. U maloletého S. aj na základe odporúčania lekára prevláda potreba stability výchovného prostredia. Rodičia by mali akceptovať chlapca, nevnucovať mu kontakt s mamou vtedy, keď to nebude chcieť. Súd skonštatoval, že nie je sporný dobrý vzťah detí k rodičom a rodičov k deťom. Matka spochybňovala schopnosť otca postarať sa o maloleté deti, otec priznal svoje nedostatky, ktoré však nie sú takej intenzity, že by bránili otcovi v riadnej starostlivosti o maloletého a v striedavej osobnej starostlivosti o maloletú, čo potvrdili aj plnoleté dcéry pri svedeckej výpovedi. Otec má obe deti rád, o tom, či v rodine bolo alebo nebolo násilie, avšak nie vo vzťahu k deťom, prebieha vyšetrovanie a obe strany potvrdili ojedinelý fyzický konflikt, ktorý sa mal udiť pri nevere matky so švagrom. Procesný opatrovník v konaní o rozvod uviedol, že s rodičmi sa pracuje prostredníctvom organizácie Tenenet. Komunikácia medzi nimi nie je dobrá. S. nechce bývať u tety, má pekný vzťah s otcom, nechce odísť z E.. Opatrovník tak odporučil vziať do úvahy aj názor maloletých detí. Dňa 10.2.2021 otec maloletých detí nastúpil na výkon trestu odňatia slobody s tým, že podľa lustrácie v ZVJS tento trest bude trvať do 10.4.2022 (5T/55/2016).

10. Z oboch návrhov ako aj z lustrácie ZVJS jednoznačne vyplynulo, že od 10.2.2021 je otec vo výkone trestu v trvaní do 10.4.2022. Od tejto doby sa otec nemôže podieľať na osobnej starostlivosti o maloleté deti, ktoré mal neodkladným opatrením zverené do osobnej starostlivosti a o ktoré sa ja reálne staral. O deti sa po jeho odchode nestará osobne matka, čo vyplynulo z návrhu opatrovníka, ktorý šetril v domácnosti otca pomery, ale staršia sestra maloletých detí F. R., ktorá sa na starostlivosti o deti podieľala aj v čase, keď tieto boli v starostlivosti otca, keďže s nimi žila v spoločnej domácnosti a podieľala sa na všetkých úkonoch súvisiacich so starostlivosťou o deti. Podľa záveru procesného opatrovníka F. sa o maloleté deti naďalej riadne stará, zabezpečuje im kompletnú starostlivosť, varí, perie, nakupuje, upratuje, učí sa s deťmi. Obe maloleté deti pred opatrovníkom vyjadrili so starostlivosťou svojej sestry spokojnosť a chcú v tejto starostlivosti zotrvať. Pokiaľ sa týka matky, opatrovník uviedol, že sa im nepodarilo prešetriť pomery u matky, nakoľko táto na ich telefonáty nereagovala, uviedol, že matka nie je spolupracujúca a to napriek tomu, že matka vo svojom návrhu tvrdila, že s opatrovníkom bola v telefonickom kontakte a hodlá sa o deti osobne starať v domácnosti, v ktorej deti žijú, teda v rodinnom dome, ktorého je aj matka podielovou spoluvlastníčkou.

11. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam mal odvolací súd za to, že osobná starostlivosť o maloleté deti, ktorá bola zabezpečená neodkladným opatrením, ktorým boli deti zverené do osobnej starostlivosti otca, nie je možná z dôvodu výkonu trestu otca a preto považoval odvolací súd do právoplatného skončenia konania o úpravu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode za dôvodné dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom za vhodné považoval zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti ich plnoletej sestry F. R., ktorá im túto starostlivosť dlhodobo spolu s otcom zabezpečovala a od odchodu otca do výkonu trestu ju naďalej riadne zabezpečuje. Odvolací súd preto nariadil neodkladné opatrenie, ktorým vyhovel návrhu procesného opatrovníka a maloleté deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti F. R. a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

12. Uvedené uznesenie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).